

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 23.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristočna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 183.

V Ljubljani, v ponedeljek 12. avgusta 1889.

Letnik XVII.

Iz Zagorja.

(Iz viren dopis.)

Lasje se ježijo, srce se krči v človeku, ako bere bolj natančen popis, kako samovoljno se je postopalo za časa francoske revolucije. Tako je bila ona žalostna doba zadnji čas prav dobro naslikana v „Slovenčevem“ listku. A rečem, žalostni, silno žalostni prizori javili so se pretekle dni tudi pred našimi očmi, ki nas — en miniature — opominjajo na take čase.

Ker se delavci nikakor niso podali, da bi za male krajarje židom dalje sužnjevali, prisiliti so jih mislili k temu. Mnogi premogarji stanujejo po rudniških stanovanjih, ker ima družba več lastnih hiš. Zapretili so jim, če ne bodo šli do 7. avgusta na delo, da se jim bode hišna oprava iz stanovanja zmetala ter se vsi iz tega kraja izgnali. Vsled tega so delavci večinoma vsi pobegnili in se poskrili v bližnjih gozdih ali pa so šli v sosedne fare; ostale so doma le žene in otroci. V sredo je šel višji gospod v Kisovec z orožniki ter ukazal nekatera stanovanja, kjer ni bilo nikogar doma, zapreti, tako da ljudje niso mogli ne do obleke, ne do živeža; pri drugih pa so vso hišno opravo na prosto iznosili. Za to so bili poklicani štirje delavci v Kisovec. Prašali so preje, kaj bodo delali. Reklo se jim je, da bodo neke zaboje prenašali. Ko pa vidijo, kako opravilo se jim je dalo, da bi namreč ubogim trpinom vse iz stanovanja zmetali, ustavili so se temu. Kaj se je zgodilo? Bili so mahoma izplačani ter odpuščeni! Tedaj so morali v Kisovcu stanujoči vojaki to storiti, če tudi z nejevoljo. Misli si, dragi čitatelj, žalostni prizor! Neka žena zgrabila je edino sv. razpelo raz omaro ter ž njim v rokah po ulici milo plakaje klicala: „Ta je svet premagal, ta bode sodil nad našimi preganjalci!“ Neka druga mati je padla na kolena ter z povzdignjenimi rokami prosila, naj se je usmili z ozirom na njen stan. Iznesli so ji bili že vse ven, pa potem ji vendar zopet nazaj postavili edino posteljo. Neki mož je tarnal: tedaj to imam za plačilo, ker sem se toliko let trudil in potil, tukaj pustil vse telesne moči. Prašam ga, koliko let je delal? Odgovori, da že blizu 30 let. Reklo se mu je: pa še vi ste tako bedasti, da ne greste na delo! Zgrabili so ga ter ga odgnali v zapor! Kako je moralo revežu srce krvaveti!

Trije mladeniči so bežali iz Kisovca na Loke. Ondi je bila patrola; bili so vsi trije prijeti ter dejani v zapor. Niti toliko časa se jim ni dovolilo, da bi se dobro oblekli. Pa ne samo taki, ki niso iz te občine, so bili prijeti ter zaprti, ampak tudi pravi domačini. In zakaj? Edino za to, ker nočejo dalje židom sužnjevat. Na vprašanje, na podlagi kake postave da se smejo zapirati in odganjati, rekel je višji gospod enemu: zato, ker nimajo nikakega zasluzka (keinen Erwerb). Dobro! Potem bi se morali iz fare, oziroma iz občine vsi drugi ptiči iztirati. Kako to, da so bili prijeti tudi domačini? Tako je pri nekem gospodarju premogardomačin mlatil. Orožnik prišel je celo na pód. Misléč, da je v slami skrit, je z bajnetom v slamo dregal tako, da bi ga bil lahko predrl, ko bi se bil slučajno skrtil, pa jo je bil že prej popihal. Zaprtih je bilo več mož in fantov, sam ne vém koliko. Nekateri so bili priperti že ob 9. uri dopoldne ter so bili zaprti do drugega dne. Ves ta čas se ni nikdo

zánje zmenil. Niso dobili niti opoldne, niti zvečer jesti. Že pozno v noč so prišle matere in žene, da so jim dale skozi okno krompirja in kruha! Ali ni to res v 19. veku nezaslišano, da ne rečem hujšega?!

Na krajih, kjer je prej delavcev vse mrgolelo, je sedaj vse tiho in mirno. Niti otrok ni videti. Takih dogodkov še nisem doživel. Žene so ločene od mož, otroci od starišev, da drug za drugega ne vedo. Ali se Ti ne vzbuja, dragi čitatelj, čut srčnega sočutja do siromakov? Pa to je le slab posnetek resničnih dogodkov.

Sedaj pa vprašamo: s káko pravico se smejo ljudje, ki niti najmanjšega niso zakrivili, nikomur najmanje ne škodovali, tako surovo terorizirati in preganjati? Od početka štrajka pa do te ure ni nijeden ničesar storil, kar bi bilo kaznjivo. To je najlepši dokaz o poštenosti in vernosti naših delavcev. Tudi to ni res, da bi bili trboveljski premogarji, ki so šli na sv. Planino, na orožnike kamenje metali. To je židovskih časnikov perfidna laž.

Prašamo dalje: ali je gospod ukazal, da se smejo premogarji celó na skednjih kot mlatiči preganjati? Da bi bil on to ukazal, dvomimo, ker postopa — v čast mu bodi povedano — nepristransko. In če on ni tega ukazal, bode li skrbel, da se orožnik Šerks zaslužno kaznuje, kateremu je gospodinja branila, da on nima nič pri mlatičih opraviti?

Delavci so večjidel, dokler jih niso preganjali, pri kmetih opravljali kmetiška dela, ker je sedaj dela povsod dosti. Pa sedaj so morali še to popustiti ter se poskriti. V Ljubljani sem videl večasih na frančiškanskem trgu na stotine kósev in ženjic, pa nikdo jih ni preganjal. In pri nas?

Kaznjenci na Gradu imajo pravico se pritožiti, če jim ni hrana po godu. In kdo so ti ljudje? To so hudodelci v pravem pomenu besede. So roparji, pobijalci itd. Tu pa so morali biti fantje in možje poštenjaki, ubogi trpini, ki imajo roke od težavnega dela trde in žuljave, kakor velblod kolena, ti so morali biti celih 24 ur in še več brez jedi v zaporu! Pa dosti je. Però se mi upira dalje slikati to žalostno podobo!

Družbe sv. Cirila in Metoda redna IV. velika skupščina na Bledu dné 8. avgusta 1889.

(Dalje.)

2. Tajnik Žlogar naznanja, da so po § 14. dozdam zglaseni s posvetovalno in glasovalno pravico ter večinoma navzoči:

Izmej pokroviteljev: Banka „Slavija“, pooblaščen A. Žlogar, prof. T. Zupan, Luka Svetec, Anton Žlogar, Ivan Plantan, Oroslav Dolenc, dr. Vošnjak, dr. Srnec, celjska posojilnica po dr. Dečku.

Od vodstva: Prvomestnik Zupan, podpredsednik L. Svetec, blagajnik dr. Vošnjak, tajnik A. Žlogar, župnik Gr. Einšpieler, koroški deželni poslanec.

Od nadzorništva: Prof. dr. I. Svetina, Fran Povše, Oroslav Dolenc.

Od razsodništva: Sodnijski svetnik L. Ravnihar, A. Kalan, vrednik „Domoljubu“.

Izmej góstov: Državni poslanec prof. Fran Šuklje (pozneje došel), Ivan Nabergoj s Trsta, pozneje poljski drž. poslanec prof. dr. Dobržinski,

vseučilišni profesor dr. Celestin z gospo soprogo, J. Lavrič iz Gradea, notar Rozina iz Kostanjevice; mnogo duhovnikov, učiteljev, posestnikov, županov, več dām — od blizu in daleč.

Od podružnic: Zastopniki za IV. veliko skupščino naznanjeni po vrsti:

1. Podružnica v Šempasu: Josip Orel, pooblaščenec.
2. Akademično društvo v Gradei: Drd. Josip Rakež.
3. Bolec: Simon Gregorčič, vikar.
4. Gorica: Pooblaščenec M. Mandič.
5. Kamnik: Fran Gornik, kapelan, dr. Karol Schmidinger, notar.
6. Velika Pirešica: Jernej Voh, župnik v Smartinu; Ivan Kač, občinski tajnik.
7. Postojina: Friderik Vičič, nadžupan; dr. Jakob Šegula, odvetnik v Celovci.
8. Turjak: gosp. Korošec.
9. Celovec: Mate Prosekar, pooblaščenec.
10. Zatičina: Ivan Plantan, c. kr. notar, pooblaščenec.
11. Beljak: Janez Wuherer, posestnik v Podturju; Janez Gailer, gostilničar in posestnik v Ločah; Janez Lapuš, posestnik v Žuželcah; Ignacij Mikula, kolar v Podklostru.
12. Novo mesto: Dr. Valentin Alijančič, c. kr. gimn. profesor; Rajko Perušek, c. kr. gimn. profesor.
13. Mokronog: Ivan Fišer, c. kr. notar.
14. Litija: Jernej Zupančič; Ivan Bartelj, župnik Berce, pooblaščenec.
15. St. Kancijan in okolica: Matej Šervicelj, komendant in župnik na Reberci; Jak. Kočevar.
16. Kotmaraves in okolica: Mat. Prosekar; Tomo Koban; Miha Pak.
17. Saleška dolina v Soštanji: Ivan Kačič, notar.
18. Kropinsko-kamnogoriška podružnica: Župnik Berlec.
19. Ženska podružnica v Trstu: gospici: Marica Nadlišek, J. Michelli.
20. Brdska podružnica: Janko Krsnik, deželni poslanec, graščak.
21. Sv. Ivan pri Trstu: M. Mandič, deželni poslanec isterski. Ivan M. Vatovec, veletržec.
22. Prem: Peter Cebin, učitelj.
23. Ženska podružnica v Gorici: Pooblaščenec Žlogar.
24. Pivka: Anton Kozlevčar, J. Medica, Fr. Krek.
25. Poljanska dolina: Župnik Jernej Ramovš.
26. Dornberg-Prvačina-Gradišče: Vinko Gregorič, župnik; Josip Poljšak, Josip Orel.
27. Trst (moška podružnica): Prof. Mandič; poslanec Nabrgoj.
28. Na Greti: Dragotin Martelanec.
29. Celje: Dr. Srnec; dr. Dečko.
30. Apače: Jak. Sebacher; Jos. Stečnik.
31. Prva ljubljanska podružnica: Tajnik gosp. Pirec, L. Svetec, pooblaščenec.
32. Slovenji Gradec: Dr. Sernee, pooblaščenec.
33. Šentjakobsko-trnovska podružnica v Ljubljani: Mavrilij Šarabon, A. Žlogar, Ignacij Žitnik, A. Kalan.
34. Šentpeterska podružnica v Ljubljani: Valentin Alijančič, Fran Povše.

35. Kranj: Prof. M. Karlin.
 36. Gorenjska dolina: V. Bernik.
 37. Selee: J. Šlibar.
 38. Menišija: Josip Žirovnik.
 39. Črno: Ant. Gabron in Primož Walter.
 40. Šmihel pri Pliberku: Jože Hanin.
 41. Tolsti vrh: J. Pogačnik.
 42. Ajdovska: Ivan Zorn, nadučitelj.
 43. Blejska: Dekan Razboršek, Janko Žirovnik.
 44. Črnomelj: M. Klemenčič, pooblaščenec.
- (Dalje sledi)

Josip baron Filipović. †

(Konec.)

Praga, dné 7. avgusta.

Josip baron Filipović pohaja iz starobosanske kršćanske plemenite rodbine, koja je po prisvojitvi Bosne po sultanu Mohamedu II. 1463. l. izgubivši svoje imetje, raje ubegnula na Hrvatsko, nego bi se bila poturčila. Porodil se je v dan 28. aprila 1819. l. v Novem pri Gospiću. Izvežbavši se v izborni šoli v Tullnu, napredoval je l. 1840 za poročnika; leta 1843 kot poročnik v generalnem štabu in 1847 l. postal je stotnik. Pri odpravi zoper ustanek na Ogerskem 1848. l. imenovan je bil podnačelnikom generalnega štaba v 1. zboru in se je zlasti odlikoval v oktobrovih bojih pred Dunajem takó, da je bil obdarovan z vojaškim zaslužnim križcem. Leta 1851. bil je imenovan podpolkovnikom in za krilnega pobočnika fem. bana Jelačića, pri kojem je ostal do 1853. leta; tu je bil povišan za polkovnika in poveljnika graničarskega polka št. 5.

Dné 14. aprila 1859. l. bil je imenovan za generalmajorja in brigadnika pri 8. armadnem koru, odlikoval se je pod Benedekom dné 24. junija v bitvi pri Solferinu, ter mu je bil podeljen red železne korone drugzega razreda in vsled tega povišan v plemeniti stan.

V vojni l. 1866 proti Prusom bil je Filipović adlatus poveljnika drugzega kora, bojeval se je v bitvi pri Kraljevem gradcu in Šopronji in je bil še v tem letu povišan za podmaršala. Dné 4. jan. 1871. leta bil je imenovan tajnim svétnikom, dné 28. jan. 1874. l. povišan za feldcajmajstra in dež. poveljnika v Brnu, dné 14. jun. istega leta bil še imenovan za dež. poveljnika v Pragi. L. 1878. pokliče ga cesar na čelo okupacijskemu zboru za Bosno in Ercegovino; objavil je dné 27. julija oklic do stanovništva teh dežel ter je dné 29. julija prekoračil Savo pri Brodu. Nastopil je takoj pot v notranje deželo, toda moral se je sukobiti pri Maglaji in Žepči z Mohamedani in vstasi.

Po zasedanji Maglaja, koji je ovladal stotprav po hudem boji, drl je Filipović dalje in se polastil 19. avgusta po zelo ljuti borbi stolnega mesta Sarajeva. — Dné 20. avgusta 1878. l. imenoval ga je cesar za poveljnika 2. armade ter mu podelil veliki križ Leopoldovega reda. Na to je bil premeščen na svoje prejšnje mesto v Pragi in kmalu na to, meseca maja 1879. l., odlikovan je bil s komanderskim križcem Marije Terezije reda; — meseca oktobra 1879. l. praznoval je Filipović svojo službeno petdesetletnico; 1881. l. bil je imenovan poveljnikom na Dunaji, a 8. aprila 1882. l. na svojo prošnjo premeščen zopet v Prago.

Zlasti slavnostno so pozdravljali bar. Filipovića pri njegovem povratku iz Bosne 18. decembra 1878. l., ko se je v Pragi mudil še cesarjevič in kraljevič Rudolf.

Še včeraj dopoldne naročil je cesar brzojavno ces. namestniku, naj rodbini izrazi Njegovo sočutje in bol; pri pogrebu, ki se vrši v petek, zastopal bude cesarja njegov generalni adjutant, generalmajor Bolfras.

Fem. Filipović je bil lastnik 35. peš-polka, komander reda Marije Terezije, in je imel razven mnogo inozemskih, nastopne avstrijske redove: veliki križ Leopoldovega reda, veliki križ železne korone z vojno dekoracijo, sv. Štefana red in vojaški zaslužni križ z vojno dekoracijo. Izmej naših 15, oziroma 14 kornih poveljnikov — razven vojvode Viljema Württenberskega in konjiškega generala barona Ramberga v Zagrebu ni niti jeden velel kakemu armadnemu koru pred sovražnikom, in skoro imeli ne bomo generalov z vojno svetinjo, pridobljeno na bojnem polji.

A tudi mestno zastopništvo se je v včerajšnjem zborovanji toplo spominjalo svojega pokojnega častnega meščana, deželnega poveljnika bar. Filipovića.

Namestnik staroste praških mest, gosp. J. Kandert, poudarjal je znamenite zasluge njegove za Prago, koje je vselej in pri vsaki priliki izkazoval na prosep mesta od 1874. l. — z malimi prestanki — do svoje smrti. To velja zlasti gledé prepustitve fortifikacijskih zemljišč v razširjenje Prage. Vsled tega plapola z mestne hiše ali „radnice“ črni prapor, dalje je imenom praške občine soprog pokojnikovi in poveljništvu 8. armadnega kora izrazil pismeno globoko sožalje. Mestno zastopništvo se v petek korporativno vdeležilo pogreba ter na krsto položil imenom občine venec; ulice, koder se bude spreved pomikal, potresene bodo s peskom, in gorel bude plin.

Fem. Filipović je bil izvestno najinteligentnejši in najzaslužnejši general avstrijske armade, jeden onih, ki so prošli vsa vojaška dostojanstva do te najvišje stopinje ter s svojimi čini proslavili na veke ime svoje v povestnici našega cesarstva in države, kojima so posvetili vse svoje življenje! Večna slava in pamjat takim vrlim možem!

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. avgusta.

Notranje dežele.

Z grofom Taaffejem praznujeta danes desetletnico le še dva člana, in sicer grof Falkenhayn in baron Pražak, ki sta že pred desetimi leti stopila v njegovo ministerstvo. Poleg teh treh so bili v začetku ministri: Ziemiakowski (brez portfelja) Stremayr (pravosodje in poduk), Horst (domobranstvo), Korb-Weidenheim (trgovina) in Chertek (začasne finance). Taaffe je imel še dva druga finančna ministra, barona Kriegsausa in viteza Dunajevskega; tri pravosodnje ministre: barona Streita, barona Pražaka in grofa Schönborna; štiri trgovinske ministre: vit. Kremerja, barona Pina, barona Pussvalda (začasno) in marquisa Bacquehema; dva ministra za bogočastje: barona Conrada in plemen. Ghautscha; enega domobranskega ministra: grofa Welsersheimba; enega ministra brez portfelja: viteza Zaleskega.

Koloman pl. Bedeković, hrvatski minister v ogerskem kabinetu in prejšnji ban, je včeraj umrl. Bedeković je bil veren, pobožen, pošten in zmeren, sploh mož, katerega so spoštovale vse stranke.

Vojaška godba v Črnovicah je dobila ukaz, naj se nauči perzijsko himno; iz tega sklepajo, da se bo *perzijski šah* vdeležil letošnjih vojaških cesarskih vaj v Galiciji, kajti enako povelje je došlo godbam vseh onih polkov, ki bodo sodelovali pri teh vajah.

Vnanje države.

Papežu Leonu XIII. dohajajo še vedno protesti zoper Brunovo slavnost iz vseh delov svetá. Nedavno je prišlo tako pismo iz Nemčije. Vdopisalo je je okoli 40 delavskih društev; pri tej priložnosti je sv. Oče izjavil posebno veliko veselje, saj je znano, kakó uneto se bavi papež z delavskim in socijalnim vprašanjem ter skuša najti njegovo rešitev. Še tekom tega leta, pravijo, bo izdal okrožnico o tem važnem predmetu. — Turškim vladnim krogom bližnje carigraske glasilu „Stambul“ je minole dni objavilo naredbo, ki bi bila lahko vzgled marsikateri kršćanski in celo katoliški vladi. „Stambul“ namreč piše: Tiskovna oblastnija je armenskemu listu „Arevelku“ poslala naslednje svarilo: „Uvaževaje, da je list „Arevelk“ v svojih verske zadeve razpravljajočih člankih rabil nedostojne izraze nasproti papežu; z ozirom na to, da je bil izdajatelj napominanega lista že večkrat opominjan, naj verskih vprašanj javno ne razpravlja — svarimo sedaj zadnjipot časnik „Arevelk“, ki bo moral v slučaju zopetnega prestopka prenehati.“ — Takó plemenito ravnajo Turki, ki s tem sramoté Ruse in — njihove somišljenike tudi pri nas na Kranjskem!

Od dné 3. do 5. septembra se bo vršil v Clevelandu (Ohio, Združene države) *shod ameriških katoličanov*. Listi že sedaj pozivljajo k mnogobrojni vdeležbi. Katoličani pač po vesoljnem svetu čutijo, da položaj cerkve, stanje človeštva sploh sili vsakega posameznika k obrambi najvišjih koristi vere in pravnosti. Katoliški shod bo posebno tudi položaj papežev v Rimu temeljito razpravljaj, kakor tudi že napominani poziv odločno obsoja slavnost in spomenik Giordana Bruna.

Dosedanji *srbski* deželni praznik dné 10./22. avgusta (rojstveni dan Milanov) se je opustil ter na njegovo mesto določil 2./14. dan avgusta kot rojstveni dan kralja Aleksandra. — „Pol. Corr.“ je dobila iz Belegagrada dopis, ki jako obžaluje, da neki del inozemskega, osobito avstro-ogerskega časopisja, še vedno neprijazno sodi o srbskih dogodkih, čeravno so se pomisleki pri najraznejših prilikah izkazali za neutemeljene. Posebno neopravičena je nezaupnost teh listov nasproti zunanji politiki sedanje srbske vlade. Ministerstvo Gruičevo je izza svojega nastopa vedno nasproti Avstriji kazalo miroljubnost in spoštovanje, kakor je to tudi za razvoj dveh sosednjih držav neobhodno potrebno. Res se je radikalno ministerstvo sicer tudi trudilo doseči prijaznejše odnošaje k Rusiji, ker to zahtevajo tudi

državne koristi. Zboljšanje srbsko-ruskih razmer še nikakor ni shujšanje odnošajev nasproti avstro-ogerski monarhiji.

Kakor poročajo peterburški listi, sklenil je *ruski* senat, kateremu je bilo naročeno, naj razsodi, ali se smejo židje voliti v mestne upravne urade, da se to sme zgoditi za vsa občinska opravila; izvzete so samo službe načelnikov sirotiških uradov. Ta razsodba popolnoma nasprotuje dosedanjemu skrajno previdnemu postopanju ruske vlade. — „Voss. Ztg.“ poroča z Dunaja iz baje jako zanesljivega vira nastopno: Car ne bo obiskal nemškega cesarja potujoč v Kodanj, marveč bo ali pretrgal svoje bivanje v Daniji, ali pa bo šel v Berolin vračajoč se iz Kodanja domov. S tem se tudi strinja vest, da se je carjev obisk pač naznanil nemški vladi, da pa dan še ni določen in da tudi ne smejo prehitro pričakovati carja v Berolin.

Angleže jako v oči bode *nemška* mornarica. Rekli smo na tem mestu že o svojem času, da bodo angleški vladni listi sicer prijazno pozdravljali cesarja Viljema, da pa njegov obisk ne bo imel posebnih političnih posledic. List „Times“ je trdil, da angleški narod simpatizuje s trodržavno zvezo; „Morningpost“ je celo pisala: „Ko bo šel cesar skozi dolge vrste pozdravljajočih vojnih ladij, videl bo vidne znake takó pozdrava, kakor tudi za obe državi koristne zveze z Anglijo.“ Vse drugače pa se čita, kar piše od vlade neodvisni list „Daily Chronicle“: „Če se sodi o nemških vojnih ladijah s stališča, kolike vrednosti bi bile za Anglijo, ne more se dvojiti o enoglasnem mnenju angleških mornaričnih častnikov. Kar se tiče v Anglijo došlih ladij, enake so prelomljenemu trstju. Niti o eni ladiji, mogoče izimši „Irene“, se ne more spoštljivo govoriti kot o zastopnici onega razreda, h kateremu spada. 60, da 30 odstotkov hitrih angleških križarjev in 30 odstotkov križarjev druge vrste morejo v dveh urah ugonobiti celo nemško mornarico. Niti ena nemška ladija se ne more meriti z „Galatejo“, „Avstralijo“ ali „Warspite“-om.“ List sicer hvali nemško moštvo, toda zaradi tega ni ta angleška sodba o nemški mornarici nič manj žaljiva, posebno še, ker jo je list objavil za časa, ko je bil cesar Viljem še gost na angleških tleh.

Belgijska zbornica je vzlic sistematičnemu oviranju s strani prostozidarjev rešila že sedem točk postav, ki vrejuje delo ženskih in otrok. Člen drugi prepoveduje otrokom delo pred dvanajstim letom, delavski rok za ženske pa se je določil na šestnajsto leto. — Liberalci in njihova glasila sedaj molče kakor grob, odkar je neki belgijski katoliški list razpisal nagrado 20.000 frankov onemu, ki bi dokazal, da vzdržuje belgijska katoliška vlada vohune (agents provocateurs) in da je sploh kdaj izzvala delavske nemire.

Iz Rima se poroča, da se sedaj vrši mej Crispijem, Kálnokyjem in Bismarckom živahno dopisovanje, ki se bajé tiče enotnega odgovora na grško noto gledé *Krete*. — „Times“ pravi, da bo za turškega gubernatorja imenovan dosedanji veleposlanik v Peterburgu ter da se mu bo pridružil kršćanski podgubernator. — Razmere na otoku se vedno bolj ostre. Kristijanje in mohamedanci si stojé nasproti kot smrtni sovražniki, in to sovraštvo umetno še bolj upihujejo politični agitatorji — Grki. Na čelu kristijanom stoji grški agitator Kakuris, ki si je zapisal na svoj prapor združenje Krete z Grško. Pri teh razmerah se seveda grška nota kaže v jako dvoumni luči. Sedaj so nemiri še strankarskega značaja, toda čez noč lahko izbruhne splošnja vstaja, ki bo odločno pritrala na dan velikogrško vprašanje, in kaj se bo potem zgodilo z ozirom na sedanji evropski položaj, tega danes ne more še nikdo povedati.

Izvirni dopisi.

Iz Kranja, 6. avgusta. (Tristoletnica latinske šole.) Latinska šola je obstala v Kranji že v protestantski dóbi. Leta 1572. je poučeval na tej šoli učitelj Jernej Hass. Koncem l. 1573. se je podal v svojo domovino (na Nemško). Ker se ni hotel povrniti v Kranj, dasi je bil obljubil, prosili so sodnik in svétniki kranjski deželne stanove, naj nakažejo navadnih 24 renskih goldinarjev letne podpore Ivanu Daxu, ki je bil dotlej pevec v protestantski cerkvi v Kranji. Dné 5. marca l. 1574 je še kranjski predikant Jernej Knafelj Daxa prav toplo priporočil deželnim stanovom. „S tem se bo zopet“ — je pisal — „oživilo petje v cerkvi in v šoli. Dax ima lepo pisavo, zná godbo in latinščino, umé računiti in peti.“ Vsled tega so v Hofthaidingu (v seji tedajnega deželnega zbora) zbrani deželni stanovi sklenili 8. marca 1574. l. dajati onih 24 goldinarjev podpore za nemškega in latinskega učitelja Daxa na šoli kranjski. Mesto je pa dajalo učitelju prosto stanovanje in drva ter je poravnalo za šolo potrebne troške. Solski otroci so peli tudi v cerkvi. Dax je bil v Kranji učitelj še l. 1585. in vedno ga je plačevala dežela. Kmalu potem je bil od nadvojvode pregnan iz Kranja kot privrženeec nove vere in s tem je bila v Kranji prvokrat za-

ključena latinska šola. Tri sto let pozneje jo je zadel enaka osoda in latinski učitelji pobirajo kopita — ne zaradi vere, ampak zaradi národnosti.

Da, naša narodnost na Kranjskem še ni zagotovljena! Ne ziblji se v sladkih sanjah! Nemci pritiskajo od severa vedno huje. Le če bomo Slovenci imeli dovolj domače inteligencije, bomo se jim mogli vspešno braniti, drugače nas pogoltno nemški valovi. Z ozirom na to je bila kranjska gimnazija s slovenskim učnim jezikom močan jez proti nemški povodnji. Ta jez je tedaj padel in to nas prebitko boli. Kaj nam Slovincem pomaga ves vrisk pri mnogih slavnostih, kaj postavljanje težkih kamenitih spomenikov na čast našim umrlim veljakom, ko se nam pa po drugi strani režejo rane v narodno telo, ko se nam duši ognjišče zavesti in izobraženosti — edina gorenjska srednja šola. Ta udarec je za nas huji, kakor vse pridobitve poslednjih let. Bodite slovenski državni poslanci še tako modri, tukaj ne morete in ne smete molčati. Tudi deželni zastop naj govori svojo besedo! Našemu visokorodnemu gosp. deželnemu glavarju pa doli do zastopnika v kmetskih hlačah bi bilo v tej zadevi molčati greh, ker bi pokazali preveliko brezbriznost za interese naroda, katere imajo dolžnost čuvati.

In kje naj dobé nasprotniki izgovor, da bi gimnazija ne mogla biti v Kranji? Ali ni gorenjski zrak zdrav za dijake? Ali niso Kranjci dovolj velikosrčni, da bodo radi podpirali ubožne, kakor so jih že ob času, ko je mesto manj cvetelo? Ali je mar resnica, da v Kranji ni dobiti stanovanj za dijake, ko jih je mesto vendar veliko lahko spravilo pod streho za časa, ko je bila gimnazija dobro obiskana? Zakaj bi moral ravno Gorenjec kaznovan biti in s svojim sinom pot meriti v Ljubljano ter ondi čakati, da ga pri preskušnji vsled prevelikega števila vpisanih vržejo pod klop, med tem ko je na Rinži lahko sprejet vsak nemški Kočevar in ima šolo pred nosom, zato ker je Nmec? Pa čemu te litanije? Gospodje, katerim veljajo te vrstice, jih sami znajo in hotel sem jih le napisati, da se izvé zopet glasek izmed naroda.

S Kopanja, 9. avgusta. Na dopis ljubljanskega nemškega tednika dne 3. avgusta 1889, št. 469, popisujoč uime in nasledke velikanskega dežja dne 24. julija 1889, konstatujejo podpisani občinski zastopniki, da so izvanredni deževni nalivi v noči od 24.—25. julija ne samo Račensko dolino, temveč tudi nižave, segajoče do Sapa pri Šmarji poplavlili. Povodenj je trajala vsled vodotoka, po deželnem inženirju g. Vladimírju Hraskeu dovršenega, samo do 1. avgusta, tedaj samo 8 dni. Oziraje se na preteklost, trajale so v Račenski dolini že navadne, ne posebno velike povodnji, včasih cele 3 tedne; tedaj je od deželnega inženirja g. Hraskega napravljeni vodotok v izvanrednih okoliščinah toliko pomagal, da je bila povodenj vsaj za 14 dni skrajšana. Opomniti je, da je letošnjo spomlad Šica skoz cele 3 tedne hrumela iz podzemeljskih votlin in da je bil zgoraj imenovani vodotok svoji nalogi kos, vso prihrumelo vodo sproti v sé sprejeti, ne da bi bila kaka povodenj navstala. Nalivi od 24.—25. julija so bili pa izvanredni in dosedaj še nepompljivi, ki niso samo v Račenski dolini, ampak tudi po drugih krajih že tako revne kranjske dežele velikansko škodo napravili. Dolenjska stran ljubljanske okolice okoli Šmarja, Grosupljega, Slivnice, Velikega in Malaga Mlačevega je občutila že v navadnih povodnjih in nalivih veliko korist tega vodotoka; koliko večje koristi pa so čutili prebivalci teh nesrečnih krajev še le v tej od najstarejših mož nepompljivi povodnji dne 24. in 25. julija, to pričajo hvaležni glasovi teh zadetih prebivalcev, ki veljajo tako povzročitelju tega začetega dela blagorodnemu gosp. okr. glavarju Ivanu Mahkotu kakor tudi izvršitelju tega za Kopanjsko dolino toliko pomenljivega vodotoka. Mi spoznamo g. Vlad. Hraskega kot popolnoma sposobnega izvedenca v vodotočnih zadevah, zaupamo njemu popolnoma, ne oziraje se na druge morebiti nameravane izvedence.

Prebivalci te nesrečne doline iz Velike in Male Račne so po tej povodnji ob vse pridelke, kateri so bili zvonaj. Vsacemu zavednemu človeku je pa znano, da je bil ravno zdaj ves živež za ubozega kmeta na polji, kakor krompir, kuzuza, fižol, oves in ajda in tudi krma za ubogo živino, kakor repa in korenje. Vsi ti pridelki pa so zdaj po povodnji popolnoma uničeni, in če je morebiti kak majhen iz vode moleči konec njive bil vsaj pred vodo obvarovan, da bi bil eden ali drugi vsaj seme dobil, je pa

še zadnje upanje splavalo po vodi. Dne 7. avgusta okoli 4. ure popoldne se hitro stemni in kake minute pozneje je začela debela toča padati in v četr ure pozneje so bila tla pobeljena z osodepolno točo, ki je pozobala še tisti mali ostanek, do katerega škodljiva voda ni mogla priti. To do čistega končano polje si je blagovolil ogledati c. kr. okr. glavar Ivan Mahkot, in ravno danes, ko to pišem, prišel je g. c. kr. davkarski uradnik Karol Cotič cenit škodo, napravljeno po vodi in toči. Obadva visoka gospoda sta se po natančnem ogledu po njivah izrekla, da je škoda velikanska in da ni upati najmanjšega pridelka.

V imenu prerevnih faranov prosim dobra srca, naj bi se usmilila nesrečnih prebivalcev kopanjske doline in bi jim s kakim milodarom na pomoč prihiteli po vzgladu nekdanjega tukaj bivajočega župnika Antona Hočevarja, kateri je spodaj podpisanemu za nesrečne po vodi poškodovane prebivalce 7 gl. poslal. Vivant sequentes! Franjo Avguštin, župnijski upravitelj.

S Krke, 7. avgusta. S strahom ozirali smo se v bodočnost ob žetvi ozimnine, ker silno slabo se je bila obnesla. Razne okoliščine, neugodno vreme in črv so bili vzrok, da se je pridelalo komaj polovico toliko zrna, kakor lansko leto. Tolažili smo se: jesenski pridelki rastejo lepo, in če bo Bog pripustil, dali nam bodo potrebnega živeža.

Ali tudi to upanje je bilo uničeno danes popoldne v dobri četr ure — strašna toča strla je po naši dolini popolnoma vse na polju. Ob 3/4. uro jeli so se kopičiti oblaki na severo-zahodni strani. Čedalje bolj so se pomikali proti nam. Že smo slišali od daleč silno vrščenje in rožljanje, ki sta nam napovedovala nesrečo. In v našo grozo in strah jela je ob 1/4. uro padati toča skoraj brez dežja večinoma v debelosti orehov, pa tudi sem in tje kakor kokošjega jajca. Vspala se je neusmiljeno neprenehoma celih 20 minut. Lahko si torej tudi mislite silno škodo, ki jo je toča povzročila. Če pogledaš po polji, poznaš le še prostor, kjer je rastla turšica, vse drugo je tako stolčeno, da sedaj komaj spoznaš, kaj je kje rastlo. Ajda, prosó, krompir, korenje, repa in drugo vse je končano; tudi turšice je polovica odbite ali polomljene, druga razbita, da se bo težko obrastla. Ledenemu zrnu pomagal je tudi silen vihar, ki je razsajal med celo nevihto. Velika je škoda tudi na vrtovih; drevje je vse okleščeno; sadje, perje, veje, vse leži strto na tleh; leta bodo se poznale rane in udarci na deblu.

Na stotine šip pri oknih je ubitih, kjer so jih umaknili, ondi imeli so točo in celo povodenj po stanovanjih. Pri farni cerkvi je nekaj oken popolnoma strtih, druga so deloma poškodovana. Revez bil je tisti, katerega je nevihta pod milim nebom vjela, s krvavo glavo je prišel domov. Kolikor je do sedaj znanega, zadete so naslednje vasi naše fare: Videm, Ravnidol, Gradiček, Trebnja gorica, Znojile, Krška vas, Gmajna, Podbukovje, Gabrovčec, Lese, Marična vas in Globoko. Silna revščina, združena tudi z gladom, čaka letos nekatere po toči prizadete, katerim je vzela ista glavni živež, jesenske pridelke.

Iz Loke, 8. avgusta, 1889. Preteklo nedeljo je praznoval tukajšnji svet redek praznik: v Stari Loki je namreč pel sv. novo mašo č. g. Arno Bogataj. Vše prejšnji dan so izraževali starološki fantje svojo radost o tem dogodku z prepogostnim pokanjem topičev, a v nedeljo so streljali, kakor bi bili Turka odganjali. Cel poldrug stot smodnika so požgali in popokali. Odlikovali so se tudi vrli mladeniči s tem, da so vso vās odičili in okrasili z mnogobrojnimi mlaji in trobojnimi in drugovrstnimi zastavami. Bilo je vrh tega tudi vse polno na belej svili modro-rudeče vtkanih napisov s prav primernimi verzi n. pr. pred cerkvijo, pred dekanijo, poleg g. Dolenca hiše, okrog hladnice, kjer je bilo svatovanje itd. Ko so prišli gostje v lepo okrašeno cerkev, govoril je č. g. A. Medved, velenadarjeni kapelan šoštanjski, kateri se je pripeljal s Štajerskega, da prisustvuje veselemu prazniku svojega prijatelja — govoril je izvrsten govor, kako mora skrbeti duhovnik za „slavo Bogu na višavah“ in za „mir ljudem na zemlji“; s prav ganljivimi besedami obračal se je tudi k zbranim svatom, k bratom in sestram, posebno k materi in umrlemu očetu, a zlasti k g. novomašniku samemu. Potem je bila slovesna sv. nova maša, pri kateri je izvrstno — in kako bi moglo biti drugače — pela slavnoznana ljubljanska osmerica čitalniških pevcev. Ko so bile končane slovesnosti cerkvene, napotila se je družba na gostoljubni dom novomašni-

kovega strica, kateri je požrtvovalno napravil in pripravil v prijetno prirejenej uti prav obilno in ukusno svatbo. Imeli smo se dva dni prav nenavadno veselo; za zabavo so skrbeli ljubi nam ljubljanski pevci in zgovorno zveseljujoči govornik g. Medved, kateri je prav lepo napival gg. svatom, g. novomašniku, njegovej materi, vč. g. dekanu Kožubu, kateri se je prav izborno zahvalil. Posebej je treba še omeniti, da je vrla gdč. Jerica Dolenčeva ogovorila g. novomašnika v krasnej pesni, shkajočej bivše njegovo življenje in bodoče delovanje. Da, bil je to prevesel god za vso faro, a zlasti za povabljene svate, katerim bode gotovo zmirom ostal v ljubem spominu ta radostni praznik. I. K.

Dnevne novice.

(Grof Taaffe) praznuje danes desetletnico svojega ministerskega predsedništva.

(Levstikova slavnost v Velikih Laščah) zvršila se je včeraj povsem prav lepo. Vdeležencev je bilo več stotin iz mnogih krajev, največ iz Ljubljane, Ribnice, Loža, Žužemberka in Novega mesta. Slavnosti se je vdeležil tudi vodja kočevskega okrajnega glavarstva, g. dr. Thomann. Natančneje bomo opisali slavnost v prihodnjih številkah.

(Iz Zagorja) se nam poroča, da se premogarji več ne preganjajo. Vodja je zahteval, da bi še drugim pohištvo iznosili, pa g. glavar Grill tega ni dovolil. Vsled tega se delavci bližajo svojim stanovanjem. Včeraj je bilo vse mirno. V Trbovljah sta neki dva orožnika tako stepla dva delavca, da ne bodeta več za delo. — Dalje se nam poroča, da so v Celji prenapolnjeni že vsi zapori; 408 oseb, mož, ženâ in otrok, mora biti na dvorišči okrožnega sodišča. Med potjo s kolodvora je ušlo več delavcev. Šest preiskovalnih sodnikov ima čez mero posla. Od osemdesetih delavcev, katere so pred 8. dnem t. m. odgnali v Celje, so 46 zatožili, 34 so jih izpustili.

(V mestnem zaporu.) Znanim gospodom še vedno šumé po ušesih „nedolžne četverglasne podoknice.“ Danes so priobčili v „Laib. Ztg.“ neko poslano, v katerem trdijo, da so se oprali pred svetom, ker smo objavili popravek v sobotni številki. Po § 19 tiskovnega zakona moramo sprejeti skoraj vsak popravek, dasi smo večkrat prepričani o njegovi neistinitosti. Tako tudi imenovani gospodje ne tajé, da so res sedeli nekaj ur v zaporu in so bili obsojeni na zaslužen denarno globo. Torej se gotovo niso dostojno obnašali. Kako pa sodijo imenovani gospodje o našem listu, to nam je deveta briga.

(Umrl) je v soboto zjutraj na Vrhniki posestnik, trgovec in bivši župan g. Ignacij Alojzij Jelovšek v 72. letu svoje starosti. Pokojnik je bil spoštovan mož. Naj v miru počiva!

(Potres.) Iz Žirov se nam poroča, da so v petek večer po 10. uri čutili močan potres. Isto se poroča iz Bohinja, Idrije in Logateca.

(Toča.) Iz Žirov se nam poroča, da je v petek padala toča, debela kakor orehi. Napravila ni veliko škode, ker je padala malo časa med dežjem.

(Ogenj in toča.) Iz ribniške doline se nam poroča: Minolo sredo opoldne je začelo goret v skednji posestnika J. Novaka v Dol. Lazih, občine ribniške. Ker je bilo v skednji več sena in slame, ni bilo mogoče ognja zadušiti, unela se je tudi sosedova hiša. Vrli Ribničanje so hitro prihiteli na pomoč ter zabranili večjo nevarnost. Zažgal je petleten otrok, ki se je z žveplenkami igral pred skednjem. Oba pogorela sta bila zavarovana, a eden že dve leti ni plačal zavarovalnine. — V petek okoli 5. ure popoldne so se zbrali nad ribniško dolino temni oblaki. Kmalu je začela padati debela toča, ki je trla opeko na strehah in stekla v oknih. Najstarejši ljudje ne pomnijo tako debele. Nekdo je vrgel na tehtnico 7 kep, ki so tehtala jeden stari funt. Bila je sicer redka in padala le malo časa, vendar je naredila mnogo škode po vsi dolini.

(Kralj Milan) se bode nekda prihodnjo nedeljo pripeljal na Dunaj, kjer bode ostal več dni.

(Imenovanje.) Stavbenemu oddelku c. kr. deželne vlade v Ljubljani prideljeni inženér J. Svitil je imenovan nadinženérjem in stavbeni pristav Josip Žužek v Novem mestu inženérjem za državno stavbeno službo na Kranjskem.

(Goriške demonstracije.) Minoli teden neki večer je goriška mestna godba igrala pri Dreherju. Sprva je igrala same italijanske komade, prisotni Italijani so ji demonstrativno ploskali. Ker so se nekateri c. kr. častniki pritožili radi tega, zahteval je go-

spodar, naj godba igra tudi neitalijanske komade, toda kapelnik se ni dal pregovoriti. — Minoli teden je svirala vojaška godba v hotelu „Pri pošti“. Ko je godba doigrala nekaj italijanskih komadov, ploskali so Italijani goriški na vso moč; ko pa je godba zaigrala Radeckijevo koračnico, kazali so nekateri očitno svojo nevoljo. Ko pa je godba zasvirala „O du mein Oesterreich“, odhajali so goriški „patrijoti“ jeden za drugim z vrta. Kam pes tace moli?

(Duhovniške premembe v tržaški škofiji.) Č. g. Ivan Ivančič, ki je nedavno v Rimu postal doktor cerkvenega prava, je imenovan za tajnika škofijske kurije. Č. g. kapelan Fr. Nachtigall pojde v Podgorje, č. g. J. Pipan iz Lovrane v Šterno; novomašnik č. g. Just Filipič k sv. Križu v Grašiču; novomašnik č. g. A. Vascotto v Umago.

(Iz c. kr. poštne hranilnice.) V četrtek nam je došla uradna okrožnica z računom za mesec julij. Vložilo se je v varčevalnem in čekovnem prometu skupaj 526.429krat za 64.114.063 gl.; od tega na Štajerskem 26.853krat za 2.648.646 gl., Koroškem 7430krat za 686.924 gl., Kranjskem 5795krat za 569.349 gl., Primorskem 7890krat za 1.033.710 gl. Vrnili so pa 152.164krat skupaj za 63.772.820 gl., od tega pride na Štajersko 4826krat za 1.487.764 gl., Koroško 1133krat za 204.405 gl., Kranjsko 494krat za 157.952 gl., Primorsko 2719krat za 1.126.920 gl. Od dné 12. januarja 1883 do zdaj se je 23.451.549krat vložilo za 2.550.692.897 gl. 25 kr., a vrnilo 6.981.157krat skupaj za 2503 mil. 436 078 gl. 81 kr., v hranilnici je torej preostalo 47.256.818 gl. 44 kr. V minolem mesecu je število vložnikov narastlo za 4836 oseb in je vseh 694.161; knjig-čekovnic je v prometu 15.262, a rentovnic 9551 v vrednosti 8.916.290 gl. Med povračili je 11.150.970 gl., za kar je urad vložnikom na zabtevanje kupil in odposlal vrednostnih papirjev. V neuradnem delu okrožnice nahajajo se podatki o poštni hranilnici na Ogerskem, Francoskem, Taljanskem, Nizozemskem, Švedskem. Kot pristavek pa najdeš naznanilo, da je dné 3. julija umrl c. kr. praktikant pri poštno-hranilničnem uradu, g. Edmund Černý.

Telegrami.

Ustje, 12. avgusta. Cesar je na kolodvoru sprejel ustsko-topliških oblastnih načelnike in ustske mestne dostojanstvenike jako milostivo, ravno tako plemenitaške odposlanec pod vodstvom kneza Lobkovic; na slavnostno okrašenem kolodvoru je zajutrkoval, potem pa se je mej navdušenim pozdravljanjem odpeljal.

Podmokli, 12. avgusta. Cesar je pri krasnem vremenu ob tri četrt na osmo uro došel. — Na kolodvoru so bili dostojanstveniki navzoči; narod je cesarja navdušeno pozdravljal. Cesar je zapustil voz, kjer so se mu predstavili grof Thun s soprogo, več plemičev, avstrijski poslanik v Draždanih in avstro-saksonski opravilniki. Po štirinajstminutnem mudenji je mej živahimi klici nadaljeval potovanje.

Dolnja Sedlica, 12. avgusta. Avstrijski cesar, nadvojvoda Franc Ferdinand, Kalnoky so dopoludne ob 9. uri došli. Saksonski kralj in princ Jurij, Ivan Jurij in Friderik Avgust so jih prisrčno sprejeli, narod pa navdušeno pozdravljal. V bilanskem gorskem gradu, kjer sta kraljica in princesinja Matilda prisrčno pozdravili Najvišjo gospodo, je bil družinski zajutrek, katerega so se vdeležili avstrijski cesar, nadvojvoda Franc Ferdinand, saksonski kralj in kraljica, princ Jurij, Friderik Avgust, Ivan Jurij in Maks ter princesinja Matilda. Maršalskega zajutreka se je vdeležilo spremstvo.

Berolin, 12. avgusta. Vzlic znanim objavam so ceste veličastno okrašene, posebno „pod lipami“ in Friderikove ulice. Pred grajskim trgom je postavljen velik baldahin, skozi kateri bo šel avstrijski cesar v grad. Velike množice se gibljejo po ulicah, po katerih se prodajajo slavnostni vspredeji, listi in podobe avstrijskega cesarja. Avstrijski veleposlanik je ob 11. uri odpotoval s častno službo v Elsterwerda.

Zahvala.

Vsem, ki so pripomogli, da se je vršila pevska slavnost „Slovenskega pevskega društva“ tako sijajno, da je bil njen uspeh tako velikansk, petje tako izvrstno, osobito pa g. Medén-u za izvrstne samospeve, g. Pirnat-u za vodstvo pevskega zbora, slavnostnemu odboru za priprave in sprejem, gg. poverjenikom za njihov trud, posameznim voditeljem pevskih zborov za izvrstno izvežbanje pevk in pevcev, vsaki posamezni pevki in vsakemu pevcu, ki je s svojim glasom pomnožil pevski zbor in pripomogel k vspehu, izreka najiskrenejšo zahvalo
Odbor „Slovenskega pevskega društva“.

Zahvala.

„Podružnica Šentpeterska sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“ prejela je od vesele družbe katoliških rokodelskih pomočnikov v gostilni pri gosp. Lor. Češnovarju nabrani znesek 3 gl. 35 kr. — Hvala lepa! Vivant sequentes.
V LJUBLJANI, 18. avgusta 1889.

Ig. Valentinčič,
podružnični predsednik.

Umrli so:

9. avgusta. Anton Sternad, delavčev sin, 2 mes., sv. Petra nasip 65, kronični katar v želodcu in črevih.

V bolnišnici:

7. avgusta. Franc Susteršič, postrežek, 43 let, jetika. — Ana Poženu, delavka, 22 let, srčna hiba.

8. avgusta. Andrej Simončič, trgovski pomočnik, 30 let, srčna hiba.

Tujci.

9. avgusta.

Pri **Maticu**: Prener, trgovec, iz Berolina. — Filn-ascher, trgovec, z Dunaja — Petsche, s soprogo, iz Starega trga. — Vencel Kohout, nadknjigovodja, iz Prage.

Pri **Stonu**: Peter Drasehem, c. kr. nadporočnik, iz Budimpešte. — Pregenzer, c. kr. poročnik, iz Pulja. — Stuber, trgovec, iz Draždan.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokri- na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
10	7. u. zjut.	735.9	14.1	zapad	megla	1.07
	2. u. pop.	734.0	23.0	"	oblačno	
	9. u. zveč.	733.6	18.4	"	del. jasno	
11	7. u. zjut.	730.8	18.7	zapad	oblačno	9.70
	2. u. pop.	727.5	28.1	"	del. obl.	
	9. u. zveč.	728.4	17.8	"	del. obl.	

Srednja temperatura obeh dni 18.5° in 21.5° za 1.4° in 1.0° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

12. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 65 kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16%	84 " 80 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 60 "
Papirna renta, davka prosta	99 " 55 "
Akcije avstr.-ogerske banke	909 " — "
Kreditne akcije	305 " 25 "
London	119 " 70 "
Cesarski cekini	5 " 68 "
Nemške marke	58 " 47 1/2 "

Tržne cene v Ljubljani

dné 10. avgusta.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	6	66	Špeh povojen, kgr.	—	84
Rež,	4	06	Surovo maslo,	—	78
Ječmen,	4	—	Jajce, jedno	—	2
Oves,	3	—	Mleko, liter	—	7
Ajda,	5	33	Goveje meso, kgr.	—	54
Proso,	5	45	Telečje	—	50
Koruza,	4	83	Svinjsko	—	50
Krompir,	2	05	Kostrunovo	—	32
Leča,	12	—	Pišanec	—	35
Grah,	13	—	Golob	—	18
Fižol,	11	—	Seno, 100 kgr.	2	23
Maslo, kgr.	—	84	Slama,	2	32
Mast,	—	70	Drva trda, 4 mtr.	6	40
Špeh svež,	—	56	" mehka,	4	15

Brata Eberl,

izdelovalec oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijsko v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo in na deželi kot znano realno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so **oljnate barve v ploščevinastih pušicah** (Blechlbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najnižje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (14)

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

Posilja naročeno blago dobro spravljeno in poštine prosto!

Visokočastiti duhovščini

priporočam se v ljudo podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kineškega srebra in iz medenine najnovejše oblike, kot

mnstranc, kelihov, svetilnic, svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt.

Stare reči popravim, ter jih v ognju polzlatim in posrebrim. Čč. gg. naročniki naj mi blagovolé poslati iste nefrankovane (40)

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

Posilja naročeno blago dobro spravljeno in poštine prosto!

ZABAVI IN POUKU.

DOM in SVET

ZABAVI IN POUKU.

Prostovoljna dražba zemljišč in hiše v Krškem.

Slavno c. kr. okrajno sodišče v Krškem dovolilo je z odlokom od 19. julija 1889 št. 6867,

prostovoljno javno dražbo

v zapuščino dné 14. aprila 1889 v Krškem umrle Terezije Sotelšek spadajočih neobremenjenih zemljišč vlog. št. 127 in 128 kat. občine Krško in se bo ta dražba

20. avgusta 1889 dopoludan ob 9. uri

na licu zemljišč vršila.

Zemljišče vloga št. 127 kat. obč. obstoji iz stavišča parcel. št. 80 z nezagotovljenim katastralnim površjem 52□ sežnjev z novo, zidano, do incl. 1898 davka prosto hišo št. 32 z dvema nadstropjema, s tremi prostornimi kletmi pod zemljo in eno v pritličji; v pritličji z vežo in dvema sobama za stanovanje, kuhinjo in shrambo za spravlanje jedil; v prvem nadstropju s tremi sobami in kuhinjo; v drugem nadstropju s štirimi sobami, izmej katerih se lahko ena priredi za kuhinjo; v podstrežji z eno sobo in shrambo za prekajanje svinjskega mesa; na dvorišči s hlevom za konje in govedi in svinjskim hlevom; prostorno drvarnico in skladiščem za steljo; nadalje iz vrta parcel. št. 42/2 z nezagotovljenim katastralnim površjem 109□ sežnjev in se bo klicalo za cenilno vrednost 5850 gl. Vsa poslopja so v dobrem stanju in za gostilničarsko obrt pripravna, katera se je poprej tamkaj izvrševala.

Zemljišče vloga št. 128 kat. obč. Krško obstoji iz gozda parcel. št. 101/11 z nezagotovljenim katastralnim površjem 1 oral 389□ sežnjev, ki je s starim drevjem dobro obraščen, ter se bode klicalo za cenilno vrednost 80 gl.

Dražbeni pogoji, vsled katerih mora vsak ponudnik pred dražbo 10% varščine položiti, ki se bo še-le v zadnji obrok kupnine vračunala in vsled katerih se mora četrtnina kupnine takoj po dražbi v roke sodnega komisarja položiti, četrtnina v treh mesecih, četrtnina v šestih in zadnja četrtnina v devetih mesecih od dne dražbe izplačati in cenilni zapisnik se more v uradni pisarni podpisanega sodnega komisarja ob navadnih uradnih urah pogledati ter pri njem tudi vse, kar se te zadeve tiče, poizvedeti.

V KRŠKEM, dné 29. julija 1889.

C. kr. notar kot sodni komisar.

Dr. Jurij Pučko.